

1724.

1. ^o Crellius, Christophorus Ludovicus: De jure aetatis
2 9 exempl. 1724 à 1750.
2. Crellius, Christoph Ludov: De jure manuum et
pauis . . . 2 9 exempl.
3. Daegerens, Carl Matthias: De inventaria confectioe
et rationum redditione, matrimonii et haerediti
in dispositione patris inter liberos instituta,
remissa invalida.
4. Dornfeld, Johann Jacob: De arbitris.
5. Gaertner, Carl Gu. Guelm: De materia possessionis
territorium S. R. I. G. immediatorum in titulis
et modis acquirendi, retinendi et amittendi.
6. Hansen, Carl Aug. Augustus: De phaenomenis solis
a luna lecti.
7. Hansen, Christianus Augustus: Loca quaedam Salar.
nive Hugoniana et annuli phases Sol. Aug. Sept. 1725.
singulae et praedictiones hyemales iur. Tat.

1724.

8. Hoekhuysius, Johannes Fridericus: *Commercium Belgii Austriaci cum Indis adversus Belgos foederatos ex legibus naturalibus et gentium defendit simulque ad nationem auspicialem invitat* 15
9. Zenschen, Gottlob Fridericus: *De eo, quod iustum ac decorum est circa iocos et factivas* 16
10. Kuestner, Abraham: *De clausula: Was End-Wand-band - Mauer - Neth - Nagel. Schranckenfest ist, quae et plurimum emtionis - ventilationis . . . adfici solet simulque collegia sua aestiva intimat* 17
11. Kuestner, Abraham: *De exceptione huius ingressus ten. po. dicitur simulque collegia sua aestiva intimat* 18
12. Kuestner, Abraham: *De apostolis eorumque non in foro* 19
13. Kuenthold, Fridericus Albertus: *Programma, quod ad nationem auspicialem . . . invitat.* 20
14. Kuenthold, Fridericus Albertus: *De repudiacione haere. Dilator, a debitoris malo concursu creditorum facta.* 21

1724.

15. Ludwig, Europaeus Thomas: De fundo censuali.

16. Missias, Johannes Christianus: De renovato vicibus
Saxonicarum privilegio §. Kelgen etc.

16.2 Otto, H. F.: De testimonio Fratrum testamentario
pag. 1-10 desunt.

17. Philippus, Fidericus, procancelarius fac. jur.:

Programma, quo actum solennem praesentationis sep-
tem licentiautorum (Johannis Jacobi Vorfeldii
etc) indicit.

18. Philippus, Fidericus, procancelarius fac. jur.: Pro-
gramma, quo actum solennem promotionis septem juris
licentiautorum (Johannis Jacobi Vorfeldii) indicit.

19. Reichel, Joh. Gottlob: De subordinatione nominum . . .

20. Reichel, Joh. Gottlob: De fundamento et usu interpre-
tationis ex phantasia naturalis . . .

21. Pirnius, Joh. Flor: De ambione atque venditione
patris et alterorum iis potestate eius existentium.

1724.

22. Selig, Joh. Christianus : De eo, quod justum est circa
oculos

23. Schmauderbach, Tridonicus : An optio minoris heredi-
tatem vulgo vocant : Das Künst. Reich, tam tam loca
sunt in allodialibus ? an et in feudaliibus locis ?
simulque ad praedilectiones juris civilis innotat

24. Siegel, Johann Gottlieb : De indossato reconveniendo .

25. Hoyer, Dr. Daniel : De eo, quod justum est circa
ministeriorum ecclesiae substitutos.

26. Thomassin, Gottlob : De documentorum originalitate
etiam post recuperationem ad certum tempus in
judicio relinquendis.

23

1724, 17 440

P. 440.

PRO-CANCELLARIVS
 D. FRIDERICVS PHILIPPVS, JCTVS,
 FACVLTATIS IVRIDICAE LIPSIENSIS
 ASSESSOR, EIVSDEMQUE COLLEGII
 SENIOR,
 ACTVM SOLENNEM
 PRAESENTATIONIS
 SEPTEM
 LICENTIANDORVM
 IN VTROQUE IURE
 INDICIT
 ET AD EVNDEM,
 DIE VIII. NOVEMBRIS ANNI MDCCXXIV.
 IN AVDITORIO JCTORVM
 HORA II. POMERIDIANA
 CELEBRANDVM,
 LECTOREM BENEVOLVM
 OFFICIOSE,
 ET, QVA PAR EST, HVMANITATE
 INVITAT.

L I P S I A E,
 EX OFFICINA IMMANVELIS TITH.

*De vulnerum, imprimis lethaliu. discrimine, et quatuordecim
 periculosa applicatione.*

PRO CANCELLARIIS
 D. FRIDERICVS PHILIPPVS JOHES
 FACULTATIS IURIDICAE LIBERENSIS
 ADESSOR, PRAESIDENT & COLLEGI
 SENIOR
 ACTVM SOLENNEM
 PRAESENTATIONIS
 SEPTIM
 LICENTIANDORVM
 IN VTROVE IURE
 IMPET
 ET AD EVDEN
 DIE NINE NOVEMBRIS ANNI MDCCCXIX
 IN AUDITORIJO ICTORVM
 HORA II. POSTMIDIAN
 GILBERTVM
 LECTORVM BENEVOLOVM
 OFFICIOS
 ET, QUAE RES, HUMANITATE
 INVITAT
 L I P S I A E
 EX OFFICINA IMMANNUELS TYPE

Ordinatio criminalis iudicii, a Carolo V. Imp. gloriosissimæ memoriæ promulgata, præclare inter alia art. 149. constituit, ut occisorum cadavera ante sepulturam sectioni inspectionique medicorum subiciantur, & vulnorum qualitates, quæ ab his observata, & sub fide juramenti præstiti, indicata, præfente iudice cum scabinis manu actuarii cum cura consignentur, ne pereat arbitrandi copia de vulnorum lethali- tate, & ut ordinaria homicidarum pœna pro circumstantiarum ratione imponi queat. (a) Quoniam vero ipsi iudices, justi magis atque injusti scientia, quam vulnorum cadaverumque notitia instructi,

A 2

circa

(c) CARPZ. pract. rerum criminal. qu. 26. n. 19-23-29-43. 49. seqq. BERGER. Elect. crim. c. 2. m. 3. th. 5. p. 94. seqq. STRYCK. de jur. sent. Diff. r. c. 2. n. 17. seqq. THOMAS. ad Pand. tit. ad L. Corn. d. Sicar. p. 361. TEICHMEIER. Institut. Med. Legal. c. 21. qu. 1. seqq.

circa lethalitatem vulnerum persæpe hærent, aut suis saltem judiciis diffidunt, collegia Medicorum, qui corpus humanum quotidie tractant, &, quæ ad ejus vitam necessaria sunt, omnium optime norunt, consulere coguntur (b). Ubi difficultate ac varietate casuum sæpe contingit, quod horum responsa dubiis ansam dent, & judicium de applicanda pœna, quod instruere debebant, novis implicent scrupulis, ita tamen, ut & in voces, quibus vulnereum lethaliū discrimina significant, culpa conjicienda sit; has enim cum nec uniformiter usurpent, nec evidenter omnino definiant (c), obscuris notionibus & conceptibus occasionem quandoque præbent, quibus, tam de ipsis vulneribus, quam de pœnis, judicare impedimur, dissensionesque commoventur, legitimæ pœnarum applicationi moram injicientes. Quæ difficultates cum pro justitia rite administranda è medio sint tollendæ, neminem mihi vitio versurum arbitror, quod, in præsentī vulnerum, inprimis lethaliū, discrimina explicatius tradere, & simul quarundam regularum periculosa applicationem breviter ostendere, in animum induxerim. Quemadmodum ergo vulnus partium continuarum, vi externa factum, solutio nem notat (d), & ab eventu, prout ex illa mors sequi, aut non sequi solet, in *lethale ac non lethale* distinguitur;

(b) SCHOEPF. Synopf. jur. priv. L. 48. tit. 8. n. 34. in fin. BOEHMER. jus digestor. tit. ad L. Corn. d. Sicar. §. 18. GEORG. BEYER. delin. Pandect. tit. eod. P. 5. lit. n.

(c) Vid. IO. BOHN. d. off. medic. clin. & forens. P. 2. c. 5. p. 615. seqq. TEICHMEIER. d. l. c. 22. qu. 2.

(d) FRANCOIS. IOEL. chirurg. in præcogn. p. 2. & P. 4. qu. 1. seq. IVNCKENII compend. chirurg. S. 2. c. 1. p. 45.

ita nullus dubito, cum datae descriptiones iusto generaliores sint, quin ex parte affecta utrumque specialius aestimari debeat. Nam vulnera, partibus inflicta, quarum integritas ad vitam omnino desideratur, lethalium nomine dignissima sunt (e), caetera vero, quae partes ad vitam ducendam minus necessarias dilacerant, non lethalibus accenseri merentur. Sed nunc observandum, quod, cum vita membrorum nutritionem, nutritio fluidorum circulationem et appulsam, appulsus spirituum motum exposcant, perspectu non adeo difficile sit, eorum viscerum canaliumque integritatem imprimis requiri, quorum ope chylus, lymphæ, sanguis, itemque spiritus præparantur, & una cum aëre per totum corpus dispensantur, nec non ea, quæ superflua sunt, commode evehuntur. Læsis namque ac discerptis hisce organis, vitales functiones turbantur; succi alimentarii defectus oritur; fluida nec advehi debite, nec revehi possunt; spiritus, per rimas dilabentes, nec destinata in loca influentes, vim motricem perdunt; laudabilia æque ut excrementitia, extra locum naturalem projecta, in cavitates capitis, thoracis & abdominis incongruas deponuntur, ubi non solum mole sua sanguinis gyrum impediunt & remorantur, sed etiam putrefacta vicinas partes ad sphacelum disponunt (f); ut adeo, quomodo tali in statu vita conservari possit, ægre admodum intelligatur. Enimvero, cum ista vitalitatis organa, intra tres

A 3

ven-

- (e) ADR. BEYER. diff. de eo, quod iustum est, circ. vuln. lib. homin. c. 2. n. 1. & 15. conf. BOHN. d. l. p. 614. in fin.
(f) BOHN. in tract. d. medicin. forens. qui adhuc in MSCto latet, c. 23. §. m. 3. & 4.

ventres maximam partem abscondita, profundius lateant, nec in conspectum, nisi dissectione instituta, prodeant, veritati maxime videtur consentaneum, quod vulnera exteriora, quæ artuum & corporis superficiem tangunt, non mortifera recte habeantur, siue cuticularia sint, *Blutrünstige Wunden*, cuteque saltē rupta à stillante sanguine maceant, siue carnosa sint, *Fleisch = Blutende = offene Wunden*, & discissis musculis, hiatum quandam carnis vel mox ab initio, vel post apertum tumorem, producant, siue denique athletica sint, *Kämpffer und lehrende Wunden*, & venas, non arterias (g), nervos, non tamen præcipuos (h) & tendines, non adeo enormiter, afficiant, artusque corruptos ac debilitatos functionibus suis ineptos reddant (i). Interiora autem & profundiora vulnera lethalibus annumeranda sunt (k), & subiecti intuitu, vel *absolute lethalia*, quæ omnibus hominibus minantur exitium, vel *secundum quid lethalia*, quæ huic aut illi vulnerato, ex certa hypothesi, mortis periculum intentant, dici debent (l). Ad priora pertinent, quæ organa, chylum elaborantia ac distribuentia, puta ventriculum, intestina, vasa lactea, ductum thoracicum, & si quæ sunt alia, lædunt; quæ vasa sanguini

(g) TEICHMEIER. d. l. c. 22. qu. 3. regul. 2.

(h) IVNCKEN. compend. chirurg. S. 2. c. 1. p. 109.

(i) Conf. IO. PHILIPP. Us. pract. Inst. L. 4. Eccl. 34. n. 1. seqq. CARPZ. d. l. qu. 99. n. 21. seqq.

(k) PARÆI chirurg. L. 9. c. 30. & 33. CARPZOV. d. l. qu. 26. n. 20.

(l) ZACH. quæst. med. leg. L. 5. t. 2. qu. 2. n. 8. conf. BOHN. d. off. medic. p. 612. in fin. & p. 617. ADR. BEYER. d. diff. c. 2. n. 1.

fanguifera & lymphatica, præfertim capaciora, quibus fanguis & lymphæ copiofior vehitur propelliturque, ut cor, lienem, jecur, arterias & majores venas, earumque ramificationes abditas, incidunt; quæ fontes nervorum, cerebrum, & medullam spinalem, in quibus regnant fpiritus vitales, corrumpunt; quæ organa pneumatica, aëris in & expirationi dicata, veluti pulmones, diaphragma, afperam arteriam deftruunt; his quippe non integris, vitam omnium in difcrimen adduci, evidentius eft, quam ut ab ullo negari queat (m). In pofterioribus hypothefis fupponenda refpicit quandam corporis vulnerati, naturalem aut præternaturalem, constitutionem, idoneam ad lethalitatem vulnere parandam (n). A natura enim certo interdum homini peculiaris tribuitur membrorum conformatio, quæ non folum levi opéra gravè vulnus accipit, fed facit quoque, ut idem, quanvis mille fubjectis aliis non lethale, huic foli lethale exiftat. Ita venarum & arteriarum umbilicallium perfoffiones adultioribus, in quibus vafa illa confolidari, & in ligamenta abire, folent, nihil aut parum lethalitatis afferunt, nihilominus, fi contingat, ut, perinde ac in recens natis, adhuc pateant, procul dubio earum vulneratio lethalis foret, multo in abdomen profufo fanguine. (o) Cranii pariter extraordinaria tenui-

(m) HIPPOCRAT. coac. prænot. §. 509. ZACH. d. l. n. 23.
TEICHMEIER. d. l. c. 22. qu. 3. CORN. STALPART.
van der WIEL. Cent. 2. Obf. 46. CORN. CELSVS de re
medic. L. 5. c. 26.

(n) TEICH. d. l. c. 22. qu. 4. pag. 195. feq.

(o) BOHN. tract. d. Medic. forenf. c. 23. §. m. 7.

tenuitas, & mollior fluidioris cerebri consistentia, atati teneræ familiaris, non minus viris quandoque lethalis observatur, idcirco vel a levi ictu contusioneque capitis fracturæ cranii obnoxii, &, nimium commoto disturbatoque cerebro, vulnerati celeriter sæpe occumbunt (p). Sed præternaturali situi intestinorum adscribendum erit, quod perforatio seroti, quorsum intestina prolapsa sunt, alias non lethalis (q), si una feriantur, in hernioso convertatur in lethale vulnus. Similem in modum unius renis defectus aut morbositas, ut si exulceratione prope absumptus (r) aut ad munus excernendæ urinæ alias ineptus, causa est, ut, renis alterius substantia leviter tantum lacerata, vulnus pro statu isthoc valetudinario lethale merito dicatur. Præterea vulnèrum lethaliùm subdivisio, quæ a sanationis successu petitur, commemoranda venit. Scilicet ea, quæ in *simpliciter, ut plurimum & raro* lethalia dispefcuntur. Simpliciter enim lethalia dicunt, quando partes læsæ omnem medelam detrectant, nullaque arte sanari possunt, deficiente exemplo, quod ex iis consolidatis atque in integrum restitutis quisquam convaluerit (f). Qualia vulnèra uti necessario, semper ac brevi tempore interimunt, ita numero forsân pauciora sunt, eoque referuntur, quæ cordis ventriculos, vasa sanguifera majora

(p) TEICHM. c. 22. qu. 4. p. 196.

(q) CORN. STALP. van der WIEL. Cent. 1. Obs. 85.

(r) IOBI von MEEKERN. observ. chirurg. 37. C. STALPART. van der WIEL. Cent. 1. obs. 52.

(f) BOHN. d. off. med. d. l. p. 613. in fin. & p. 617. TEICHM. d. l. c. 22. qu. 2. p. 190.

majora ac cerebrum profundius penetrant, (E) tanto
 minus auxilii a manu medica expectantia, quanto ma-
 jori celeritate excessum animæ præcipitant. Contra
 ut plurimum lethalia vocari consueverunt, quæ pluri-
 mos interficiunt, paucosque servant, læsis vitæ organis
 difficillime & admodum raro curam admittentibus.
 (u) Quam difficultatem præcipit a loco vulneris pro-
 ficisci autumo, quippe qui, cum est incertus & igno-
 tus, ut in contrahituris cranii a percusso capite cons-
 tingit, non solum tractationem methodicam impedit,
 sed & medicinæ applicationem eludit; (x) cum autem
 est intimior atque profundior, e. g. perforato ventri-
 culi fundo, obstare solet, quin labia vulneris adduci, &
 rima, per quas elabatur vitalis succus atque vigor,
 obstrui queant, præsertim si magnitudine excedentes,
 nec adstringentibus obediant, nec viscidis obturari
 conglutinarique possint (y). Interim non difficileor,
 curæ difficultatem ab aliis causis nonnunquam augeri,
 & per texturam partis affectæ, læsionis modum, vul-
 neris magnitudinem, nec non exilitatem intendi: sau-
 ciato enim abdomine, fissoque cranio, si extravasato
 sanguini ac sero sanioso commoda non patet via, per
 quam

B

- (t) C. STALP. van der WIEL. Cent. 1. Obs. 5. & 9. BOHN.
 d. 1. P. 2. c. 5. p. 615. & P. 1. c. 2. p. 23. TEICHM. d. 1. c. 22.
 qu. 3.
 (u) BOHN. d. 1. P. 2. c. 5. p. 617. TEICHM. d. 1. cap. 22. qu. 2.
 (x) HIPPOCRAT. d. cap. vuln. tit. 9. conf. C. STALPART.
 van der WIEL. Cent. 2. Obs. 1. PETR. PAAW in Hippo-
 crat. d. cap. vuln. p. 107. seqq. PARAEI chirurg. L. 9. c. 8.
 conf. AMAT. LVSITAN. Cent. 3. Obs. 42.
 (y) BOHN. d. 1. p. 614. in fin. b. M. C. I. C. T. 783. p. 4

quam egeratur, non permittendum est naturæ, ut ex-
 illiora foramina fissurasque cranii obducatur, sed cogitan-
 dum potius de dilatatione tempeſtiva, niſi periculum
 mortis ingravescere velimus (z); Si vulnus cum
 contuſione, veluti à ſclopo, aut per telum venenatum
 eſt inſiſtum, ſolidis contritis atque diſlocatis, infe-
 ctisque liquidis, medela infeliciter ſuccedit (a); ſi par-
 tes tendinoſæ & membranaceæ feriuntur, ex enormi
 dolore & ſpaſmodica contractione non ſolum cere-
 brum nervoſumque genus prompte in conſenſum ra-
 pitur, ſed etiam facillime, ab inflammatione correptæ,
 in ſphacelum propendent, & propter ſimilarem ſuam
 ſubſtantiam ægerrime ſanantur (b). Quibus conſi-
 deratis, in aprico eſt, vulnera, oriſicis & fundo ven-
 triculi, inteſtinis, fundo veſicæ urinariæ, ejuſque col-
 lo interiori, cordis ſubſtantia, extimæ ſuperficie cere-
 bri, pulmonibus, tracheæ cum prominenti, tum ſub
 thoracem abditæ, vaſis ſanguiferis internis, licet mi-
 noribus, parti tendinoſæ diaphragmatis, &c. (c) inſi-
 cta, ut plurimum lethalia eſſe, atque rariffime ſanari,
 quandoquidem pauci illi, qui ſervantur, beneficio na-
 turæ

(z) PETR. PAAW. in Hippocrat. d. cap. vuln. p. 216. ſequ.
 BOHN. d. leth. vuln. p. 71. ſeq. TEICHM. d. l. c. 22. qu. 4.
 p. 193.

(a) FRANC. JOEL. Chirurg. P. 4. qu. 3. p. 275. CARPL. d. l.
 qu. 26. n. 20. TEICHM. d. l. p. 194. BOHN. d. Off. Med.
 P. 2. c. 4. p. 594. ſeq. PARAEI Chirurg. L. 8. c. 4. L. 10. in Apo-
 logiſm.

(b) TEICHM. d. l. c. 22. qu. 4. p. 194.

(c) C. STALPART van der WIEL. Cent. 1. Obſ. 39. & 81. Cent.
 2. Obſ. 25. & in Obſ. 23. BOHN. d. l. P. 1. c. 2. p. 23. & P. 2. c. 5.
 p. 613. & 615. TEICHM. d. l. c. 23.

turæ & singulari corporis conditioni plus debent, quam subsidio medicamentorum. Denique raro seu minus lethalia vulnera appellantur, per quæ aliqui tantum homines vitam amittunt, plurimi revalescunt, quoniam arte saluari frequenter colligantur, partim quod exterius sitis cauta manus opem ferre, & remedia admovere possit, partim, quod, licet sint abstrusiora, bonæ indolis inveniuntur, & naturæ, paululum adjunctæ, industria coire facilius & concrefcere soleant. Non puto, me errare, huc relatis illis vulneribus, quæ substantiæ jecoris, item alterutrius renis, parti carnosa diaphragmatis, cervici urinariæ vesicæ, qua supra perinæum positæ, vasis sanguiferis artuum & extimarum corporis regionum, &c. (d) inferuntur; Sane, quanquam lethalia sint, promptius tamen obstruuntur, multoque facilius, quam illa, de quibus ante egimus, teste experientia, sanantur; nisi forte curatio- nem congenita humorum crasis, aut virium imbecillitas ex ætate tenera vel senili, aut febris chronica & pestilentialis, cacochymia, erysipelas, aliave dispositio morbosa frustretur; quod enim morbi, virium debilitas, & malignum temperamentum periculosa symptomata provocare, vulnerisque lethalitatem, robusto & sano juveni non adeo metuendam, exasperare, & plane mortiferam ac insanabilem reddere valeant, certo certius habendum (e). Progredior ad aliam divisionem, qua vulnera *per se* & *per accidens* lethalia vocantur; mihi que persuadeo, non omnes satis

B 2

intel-

(d) CARPZ. d. l. qv. 26. n. 20. TEICHM. d. l. tot. c. 23.
 (e) AMBR. PARÆI Chirurg. L. 8. c. 4. L. 9. c. 10. TEICH-
 MEIER. d. l. c. 22. qu. 4. p. 196.

intelligere, quid sibi velint, dum his terminis utuntur. Animadvertere licet, hoc accidens quibusdam tam late patere, ut in amplexus suos, velij nolit, ea, quæ superius secundum quid & ut plurimum lethalia dixi, recipiat (f); quorum sententiam, cum mihi non liceat esse prolixiori, destruere in præsentiarum supersedeo. Interim nec satisfacit abstracta nimium aliorum explicatio, quæ lethalia per se veram, genuinam & immediatam, per accidens vero apparentem & mediatam morti insequenti causam præbere putant; (g) nam, ut taceam, nullum fere vulnus esse, quod immediate atque proxime necet, cum ad applicationem venit, varias lites ac disputationes super facta illa veritate causæ parit. Propius a scopo absunt, qui sub lethalibus per se omnia vulnera lethalia, siue absolute siue ex hypothesi, siue simpliciter, siue ut plurimum talia sunt (h), quia partes ad vitam necessarias afficiunt, complectuntur; quibus tamen in eo saltem temperamentum adjicio, quod raro lethalia, quod est frequenter sanabilia, e classe illorum vulnerum per se lethaliū quodammodo excludant; cum tamen hæc pariter vitalia lædant, & habitudo corporis, naturalis aut morbosa, eis ad mortem tantum adminiculetur, & remediatio, moriente vulnerato, non facile sit præsumenda. Cum igitur sola restent non lethalia vulnera, hæc in istum censum referenda, quæ communiter, nisi accidens superveniat, aut sua sponte, aut vi medicamen-

(f) BOHN. d. l. p. 2. c. 5. p. 613. in fin.

(g) Idem d. l. p. 617. TEICHMEIER. d. l. c. 22. qu. 2.

(h) BOHN. d. l. p. 615-617.

amentorum, restituntur (i). Sed percrutandum
ulterius, quid sit, quod accidentis nomine intelligatur,
ut inoffenso pede progredi valeamus. Deprehendo
autem intelligi symptomata & circumstantias exter-
nas, quae vulnerationem consequuntur: Nam, etsi
comitantes atque praecedentes circumstantiae ad vul-
nerationem ipsam pertinere, & dirigenda inspectioni
ferendoque iudicio multa subministrare largiar (k),
non tamen de his praedicari potest, quod vulnere iam
existenti superveniant, adeoque accidant. Symptoma
enim sequela vulneris est, ut haemorrhagia, apoplexia
a percussione capitis, convulsiones ab irritatione mem-
brarum & nervorum, dolor, inflammatio, aliaque
similia (l). Quoniam igitur illud occasione vulneris
emergit, quando evidens nexus inter vulnus, sympto-
ma succedens, & mortem apprehenditur, extra dubi-
tationis aleam positum est, quemvis, ex symptomate
mortuum, ex ipso vulnere mortuum quodammodo
dici. Idque verum est, sive spectes lethalia, sive non
lethalia vulnera, hoc solo observato discrimine, quod
illa propter emergentia symptomata non fiant lethalia
per accidens, verum maneat per se talia, quia cum
illis nunquam non cohaerent, & etiam absque concu-
su eorum, imprimis insolentiorum, interimerent.
Dicis forsitan, incertum esse, an symptoma ex ipso vul-
nere accesserit, an vero ex alia quadam causa intrinse-
ca, vel corporibus humanis communi, vel vulnerato
B 3 propria

(i) Conf. TEICHM. d. l. c. 22. qu. 2.

(k) BOHN. d. l. c. 4. p. 594.

(l) CARPZOV. d. l. qu. 126. n. 20. & 46. TEICHM. d. l. c. 22
qu. 4. p. 197.

propria & peculiari, ut puta si iste paulo haecenus infirmior fuerit, aut calculo, ulcere pulmonum, abundantia pituitæ &c. laboraverit, nec adeo semper verum esse, quod, qui ex symptomate moritur, ex vulnere moriatur; enim vero adhibita perspicaci industria scrupulus hic sæpe eximi potest, si nexus symptomatum cum vulnere attentius consideretur. Nam si illa convulsivæ sunt motiones, a membro vulnerato provenientes; si operationes existunt aliarum quidem partium, sed quæ cum membro læso singulare & inevitabile commercium habent; si nunquam non vulnere inflicto adesse solent; si mox cum vulnere, aut brevi post, præsertim inflammationis tempore, invaserunt, & ad mortem usque perdurarunt, nulla de ægri aut chirurgi culpa, qua excitata sint, suspicione existente, verosimile valde est, quod a nulla alia causâ, quam a vulnere conditione, pependerit (m). Ubi vero istius modi nexus deficit, ibi ea, quæ supervenerunt, alienæ quidem causæ adscribenda sunt, attamen tunc proprie loquendo non sunt vulnere symptomata, ex quibus vulneratus perierit, sed mera accidentia existunt, quæ, ab aliis externisque circumstantiis oriunda, vulnus lethale saltem depravare, aut ad non lethale lethalem attrahere, pro re nata, possunt (n). Externarum autem circumstantiarum pene infinita est varietas, quæ ut ex facto ipso curiosius inquirendæ, ita a culpa potissimum & fortuna pendent. Fortunæ adscribendum venit cælum inclementius, sub quo vulneratus

(m) BOHN. tract. d. Medic. forens. c. 23. §. m. 10. TEICH-
MEIER. d. l.
(n) TEICHM. d. l.

ratus decumbit, quodve in quibusdam urbibus, provinciis et climatibus valde noxium, & vulneribus, si non omnibus, certo saltem eorum generi, veluti capitis, infestum & exitiosum ita perhibetur, ut vix detur mortem evitare (o). Animi etiam affectus, ut ira, terror, tristitia &c. quatenus in potestate non existunt, aliquid fortuiti in se continere videntur (p). Culpa vero sibi vindicat justo tardiorē chirurgi advocati accessum, ineptam curationis methodum, errores vulnerati in diata, malum regimen, quod adstantes in ejus tractatione adhibuerunt, & plura alia, in omittendo vel committendo consentientia, a quibus cunctis & singulis vulnus, in se leve & indifferens, lethalityatem induere posse, nequaquam ambigendum (q). Et sic inde liquet, accidens, a quo denominatur vulnus in Symptomaticum & externum, idque vel culposum vel fortuitum non male forsā distingui. Sed iustrabimus nunc aliquas earum regularum, quas instar cynosuræ non tam commendare, quam factō ipso in iudiciis de applicanda pœna ordinaria sequi solent. Notis moribus dolus pro factō non accipitur, nec deambulatione cum telō hominis occidendi causā sufficit. *v. l. l. l. 7. ff. ad L. Corn. d. Sicar.* sed requiritur lethale vulnus, si homicidæ gladius, aut pro re nata suspendium dicitur. *a. O. C. art. 147. 148. 149. P. 4. C. El. 7. Mand. Reg. El. d. pri-*

- (o) AMBROS. PARAEVS. Chirurg. L. 10. c. 8.
(p) C. STALP. *vander WIEL.* Cent. 1. Obs. 16. TEICHM. d. l. p. 196. in fin.
(q) PETR. PAAW, d. l. p. 229. TEICHM. d. l. c. 21. qu. 10.
pag. 185. & c. 22. qu. 2. pag. 189. BOHN. d. Off. Med. c. 4.
pag. 594.

d. privat. vindict. §. 40. (r) Quoniam igitur luce meridiana clarius est, ex vulnere, quod *per se, absolute, & simpliciter* lethale à peritis æstimatur, mortem sequi, & tanquam ex fonte, prono alveo derivari, ad unum omnes consentiunt, quod, emergente, ut, pro dolor! saepe fit, tristiori talius modi casu, extremum supplicium irrogari oporteat. Sed in vulnere *secundum quid*, seu ex hypothese, lethali nonnulli ad coërcitionem extraordinariam inclinant, quia sit per accidens lethale (s). Licet vero singularis structura corporis præter intentionem parentum, & in specie matris, in uteri claustro mirifice absolvatur, & habitus morbosus interdum citra omnem culpam contrahatur, hocque respectu isthæc per accidens contigisse dici possint: veruntamen, postquam corpus, ita elaboratum, in lucem prodiit, & morbus regnare cœpit, ipsa accidentaria illa degenerant in naturalem aut præternaturalem statum, qui vulnere, vitali parti inflicto, per se et sua natura lethalitatem contrahit inevitabilem. Neque officit, quod non omnes inde pereant; nam ex eo nihil aliud, quam quod non absolute & per naturam omnium lethale sit, inferre licet; per se tamen, & per naturam hujus vulnerati lethale est, nec ex accidenti mero tale euadit; iudicio enim prudentiorum medicorum id, quod non absolute lethale, non statim per accidens lethale vocandum, sed, illo non abstante, propter hypothesein pro per se tali, quod

(r) Dn. CH. THOMAS. ad Pand. tit. d. L. Corn. d. Sicar. p. 365. ibique alleg.

(s) SCHOPF. Synopf. jur. priv. L. 48. t. 8. n. 53. FELTM. d. Cadav. Inspic. c. 55-58. Dn. THOMAS. d. l. p. 361.

quod mortis insequentis genuina causa est, haberi potest, ac, ceteris paribus, etiam haberi debet (t). Quodsi per accidens præcedaneum lethale hoc vulnus dicere malles, repugnantia te non locuturum fateor, at sustineres tamen declinandam iudiciorum confusione, & confunderes, ni fallor, ipse causam sine qua non, tantum non semper præcedentem, & lethalitatem vulnerum haud tollentem, cum accidentibus succedaneis, quæ vulnera non lethalia interdum lethalia faciunt, & cum de vulnere sermo est, nunquam non intelliguntur. Deinde pro regula fere observatur, quod in vulnere *ut plurimum* lethali, si vulneratus non e vestigio, sed ex intervallo, moritur, concurrente errore, aut carentia medici, mala diæta læsi, aliave causa mortem promovente, ordinaria pœna cesset (u); quæ tamen magna cum circumspectione applicanda est, ne dolosus homicida exmeris prætextibus pœnæ, quam præmeruit, subducatur. Nam hoc genus vulnorum, quod plus ad mortem, quam ad recuperandam sanitatem, tendit, & non nisi cum magna difficultate curatur, certa ratione lethale ac mortiferum existit (x). Et quanquam unus & item alter fuerit, qui restituti, ad incolumitatem pervenerunt robore naturæ & beneficio Dei singulari, præter omnem probabilem rationem, non oportet tamen, a particularibus & rarissimis exemplis, quæ scriptores tanquam admiranda naturæ miracula adnotarunt, conclusionem formari universalem, &

C

idcir-

- (t) BOHN. d. off. med. P. 2. c. 5. p. 617. & de leth. vuln. p. 47.
TEICHM. d. l. c. 22. qu. 4. p. 195. seq.
(u) FELTMANN. d. l. c. 57. seq.
(x) CARPZ. d. l. qu. 26. n. 3. Diff. ADR. BEYER. d. diff. c. 1. n. 2.

idecirco ista vulnera e censu per se lethaliū penitus deleri. Non desunt exempla, quod febrem petechialem, pestem, purpuram albam quidam superaverint, credamusne propterea, quod morbi isti, ut plurimum lethales, non sua natura & per se lethales sint, nec, nisi ex accidenti, filum vitæ abrumpant. Profecto, cum parcissimus sit eorum numerus, qui convaluerint, mortuorum contra amplissimus, non temeraria, sed fortissima nascitur præsumtio, eum, in quo, prævia sektione legitima, vulnus tale reperitur, ex illo ipso probabiliter animam effluisse, donec eadem naturæ virtus, eademque corporis conditio, quæ penes illos, qui salvi discesserunt, extitit, probetur (y), aut adeo dubia causâ reddatur, ut regulæ locus relinqui possit, quæ in capitalibus indubitata indicia, & luce clariores probationes exposcit. *l. f. C. d. probat. j. O. C. art. 147.* atque in re dubia benigniorem interpretationem sequi iustius tutiusque esse docet. *l. 192. §. 1. ff. d. R. l. l. 32. l. 42. ff. d. penis.* Quoties raro lethalia sunt vulnera, penam capitæ regulariter exulare volunt; quod, cum frequentius sanentur, & lata evadendi via detur, non sint per se mortalia, nec adeo ex illis, sed ex qualibet alia causâ, puta forte culpa medici atque cæteris, vulnerati è vita discedant, ac discessisse ex circumstantiis præsumendi sint (z). Sicuti, cum tandem vulnus lethale *per accidens* audit, propemodum confectum putatur, vulneratum extra reatum homicidii versari, vitæque ejus parcendum esse, cum, onere in hujus accidentis

(y) PARAEVS d. l. l. 9. c. 9. BOHN. d. off. med. P. 1. c. 2. p. 23. seq. & P. 2. c. 5. p. 615-617.
(z) CARPZ. d. l. qu. 26. n. 6. 7. 44 - 46.

dentis humeros conjecto, ipsum vulnus, noxæ exemptum, omnis plane culpæ exfors declaretur (a). Enimvero penitius rem inspectanti patebit, quam circumspicte hic incedendum sit, ne, imputatione supine instituta, conscientia violetur. Nam, si accidens fuerit *symptomaticum*, cui ipsum vulnus causam dedit, & cum cernitur inseparabilis quidam nexus inter vulnus, symptoma & mortem, fieri non potest, quin reus, qui produxit vulnus, quod instrumentum fuit unius pluriumque successive insequentium symptomatum, veluti extravasati sanguinis & apoplexiæ, ex quibus tandem mors necessario evenit, pro ipsa causa mortis habeatur. *fac. l. 15. ff. l. 5. Cod. ad L. Corn. d. Sicar.* (b). Neque refert, vulnus mortis non immediatam atque proximam, sed remotam causam fuisse; cum enim nullum vulnus sine qualibuscunque symptomatibus, puta profusione sanguinis, extravasatione feri, chyli, remotione circuli vitalis &c. existat, & ita nunquam fere immediate interficiat, vereor, ne in impositione pœnæ gravis ad hoc discrimen aliquando incaute respiciatur (c). Quodsi symptomata lethalia aliam, præter vulnus, originem habeant, neque cum illo arte cohereant, tunc, cum revera non sint symptomata, sed accidentia quadam externa, aliter quodammodo iudicium ferendum esse, facile intelligitur, atque in propatulo est (d). Nimirum quantum attinet ad *accidentia*

C 2

exter-

- (a) NORICVS ad §. 8. J. d. injur. CARPZ. d. l. n. 6. 28. 46.
TIT. jur. privat. L. 3. c. 1. n. 12.
(b) TIT. d. l. §. II. CARPZ. d. l. qu. 26. n. 1. 45. seq.
(c) Vid. BOHN. d. off. med. p. 616. seq.
(d) *Id.* d. l. p. 594. TEICHM. c. 22. qu. 4. p. 197.

externa, eaque *fortuita*, prima facie videri posset, à rigore legum paulo recedendum, poenamque mitigandam esse, quatenus nec a facto vulneris, nec a voluntate vulnerantis dependere cognoscuntur: quia tamen nec à voluntate vulnerati, aut alius cuiusdam hominis, sed a naturali corporis læsi, aerisque &c. constitutione dependent, atque superveniunt, putarem, si concursu suo, solito periculosiora, symptomata pariant, & propterea vulnus naturali quadam necessitate mortiferum fiat, quod eorum intuitu, quamvis mortis causa existant, de stricto jure poenaeque ordinaria desistendum non sit; cum vulnerans, qui in facto illicito versatus fuit, de omni eventu, eo imprimis, quem e.g. ex aëris atmosphaerici indole potuisset, & ex genio atque constitutione ejus, quem vulneravit, debuisset, *a. l. 19. ff. d. R. J. praevidere, teneatur. a. l. 6. C. ad L. Jul. de vi publ. ibique dd.* (e) Aqua tamen poena nihilo secius dispensat accidens *culposum*, causam lethalitatis in medicos potius & chirurgos, ipsosque vulneratos & adstantes rejiciendo. *a. l. 30. §. 4. l. 25. ff. ad L. Aquil.* (f) Quanquam enim is, qui non lethaliter quendam vulneravit, causam huic accidenti, & consequenter morti quodammodo dedisse videatur; cum, vulnere non inflicto, neque medici culpam admittere, neque alii circa vulneratum peccare ulla ratione potuissent; quoniam tamen evidenter patet, causam hanc non esse ita comparatam, ut manum porrigat accidenti, eique necessario & indivulso modo jungatur; consensus etiam a parte vulnerantis penitus ac in universonum deficit, res

(e) *Idem d. l. p. 196.*

(f) CARPZOV. d. l. n. i. & ii.

res caret dubio, vulnerantem nequaquam de occiso,
sed extra ordinem & de injuria damnoque dato ex Le-
ge Aquilia teneri (g). Veruntamen satis hac de re
dictum arbitror: contrahenda sunt proinde vela, ne
devehamur in alia, nunc quidem haud attingenda, ca-
pita jurisprudentia, in qua ut diurno nocturnoque la-
bore defudandum, ut frequentes evitemus scopulos,
ita in illa probe versati sunt septem juris Licentiaudi
praestantissimi

DN. M. IOHANNES IACOBVS
DORNFELDIVS, Lipsiensis,

DN. M. CHRISTOPHORVS LV-
DOVICVS CRELLIVS, Lipf.

Poëf. P. P. Extraord.

DN. IOHANNES DANIEL
STIPPERVS, Lipsiensis,

DN. M. IOHANNES GOTTLIEB
REICHELIVS, Camentio Lusat.

DN. M. GOTTLOB THOMA-
SIVS, Lipsiensis,

C 3

DN.

(g) Idem d. l. n. 12. seq.

DN. M. GOTTFRIED THOMAS
LVDOVICVS, Lipsienfis,

&

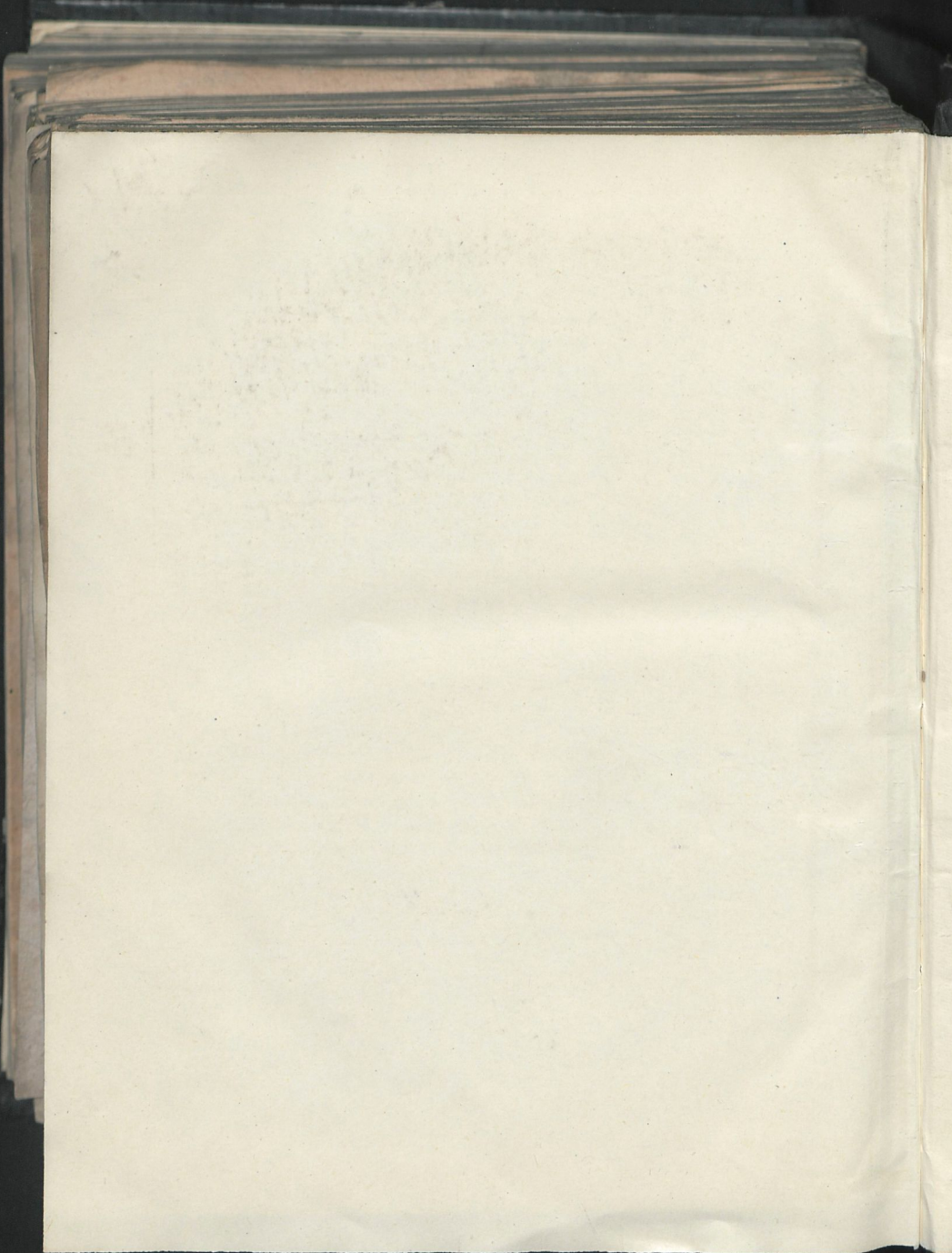
DN. M. CAROLVS GVILIEL-
MVS GAERTNERVS, Dresd.

quos, ad altiores gradus adspirantes, Facultas juridica
Lipsienfis, decenter implorata, *Reverendis-
simo Serenissimoque Principi ac Do-
mino, Domino MAVRITIO
WILHELMO, Duci Saxo-
niae, Iuliae, Cliviae, ac Montium,
ut & Angriae & Westphaliae, po-
stulato Administratori Episcopatus
Martisburgensis, Landgravio Thu-
ringiae, Marchioni Misniae & utrius-
que Lusaticae, Comiti Principali digni-
tate Hennebergico, Comiti de Mar-
ca & Ravensberg, Dynastae in Ra-
venstein, Cancellario hujus Acade-
miae Clementissimo, ad specimina solidioris
erudi-*

eruditionis, quæ restant, exhibenda, summosque in
utroque jure honores cum tempore ipsis conferendos,
antiquo more, præsentare constituit. Ad quem actum
solenniorem, in Collegio Petrino celebrandum, cum ego,
cui Procancellarii munus in iis, quæ ad doctoralem il-
lorum promotionem spectant, gratiosissime demanda-
tum est, diem VIII. *Novembris* destinaverim, *Recto-
rem Academicæ Magnificum, illustrissimos Co-
mites, Proceres utriusque Reipublicæ am-
plissimos, nec non generosissimorum atque no-
bilissimorum studiosorum Ordinem*, ea, qua par-
est, observantia & humanitate rogo & exoro, ut stato
die, *hora secunda pomeridiana*, desideratissima sua præ-
sentia panegyri illam cohonestare velint, iisdemque,
pro singulari hac benevolentia, perpetuum cultum
mutuamque gratificationem spondeo atque polli-
ceor. P. P. Lipsiæ die V. *Novembris*
Anni 1714 CCXXIV.

Leipzig, Diss., 1724

X 230 94 75

W 18

ULB Halle
007 694 725

3

Inches

Centimetres

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

1724, 17 1740

NCELLARIVS
 S PHILIPPVS, JCTVS,
 VRIDICAE LIPSIENSIS
 VSDEMQUE COLLEGII
 SENIOR,
 SOLENNEM
 NTATIONIS
 EPTEM
 IANDORVM
 ROQVE IURE
 INDICIT
 AD EVNDEM,
 EMBRIS ANNI MDCCXXIV.
 TORIO JCTORVM
 A II POMERIDIANA
 CELEBRANDVM,
 EM BENEVOLVM
 OFFICIOSE,
 PAR EST, HVMANITATE
 INVITAT.

L I P S I A E,
 CINA IMMANVELIS TITH.

*lithalia discipine, et quibus
 clofa applicatione.*

